

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

PALKKASELVITYKSET 2021

TYÖNANTAJASELVITYS

PALKKAKYSELY JÄSENILLE

RAPORTTI HUHTIKUU 2022

FOCUS MASTER OY / YRJÖ LAUHA

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
INTRODUCTION	5
1. AINEISTON KUVAUS	7
2. TYÖNANTAJASELVITYS	8
2.1. Full professorit.....	8
2.1.1. Professorien lukumäärät.....	8
2.1.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain	11
2.1.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2021 ja palkkojen muutos	12
2.1.4. Yliopistokohtaiset palkat	14
2.1.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen	16
2.1.6. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain.....	17
2.1.7. Professorien sijoittuminen vaati-tasolle ja suoritusprosentit	25
2.1.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa	26
2.1.9. Professorien palkkakehitys koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna	28
2.1.10. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa	29
2.2. Professorin urapolulla olevat	30
2.2.1. Professorien urapolulla olevien lukumäärät.....	30
2.2.2. Kokonaispalkka syyskuussa 2021	31
2.2.3. Yliopistokohtaiset palkat	31
2.2.4. Kokonaispalkan muodostuminen	32
2.2.5. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain.....	33
2.2.6. Urapolulla olevien ja full professorien vaati-tasot ja suoritusprosentit	36
2.2.7. Naisten ja miesten osuudet ja palkkaero	37
3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE	38
3.1. Vastaajaprofiili	38
3.2. Palkka syyskuussa 2021	41
3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja.....	44
3.4. Muut korvaukset ja palkkiot	46
3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain	47
3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero	48
3.7. Professorien sivutulot	50

Unigrafia | Helsinki 2022

Professoriliitto | Rautatieläisenkatu 6 | 00520 Helsinki | Puh. (09) 4250 700 | www.professoriliitto.fi

Focus Master Oy | PL 558 | 33101 TAMPERE | Puh. (03) 2236 258 | Faksi (03) 2236 257 | info@focusmaster.fi | www.focusmaster.fi

Professoriliitto on tehnyt vuosittaisen palkkaselvityksen professorikunnan palkoista. Aineistoina on työnantajan toimittamat tilastot yliopistojen full professoreiden, associate professoreiden ja assistant professoreiden syyskuun 2021 palkoista sekä tutkimuslaitosten toimittamat tilastotiedot professoreiden, tutkimusprofessoreiden, professorin urapolulla olevien ja tutkimusjohtajien palkoista. Lisäksi työssä oleville liiton jäsenille tehtiin palkkakysely syyskuussa 2021 Focus Master Oy:n toimitusjohtaja Yrjö Lauhan toimesta.

Kokoaikaisten professoreiden (full) lukumäärä on 1931

Kokoaikaisten professoreiden (full) lukumäärä kasvoi hiukan vuoden aikana lukumäärän ollessa viime vuonna 1931. Marraskuusta 2009 syyskuuhun 2021 kokoaikaisten professoreiden lukumäärä on vähentynyt 467 professorilla (19,5 %). Määräaikaisten professoreiden osuus laski vuoden aikana 10 %:sta 7 %:iin. Taideyliopistossa määräaikaisia professoreita on enää 6 %.

Professorin urapolulla on 835 henkilöä

Professorin urapolulla oli yliopistoissa syyskuussa 2021 520 associate professoria ja 315 assistant professoria eli yhteensä 835 henkilöä. Valtaosa heistä oli kokoaikaisissa työsuhteissa. Suurin osa associate professoreista on vaati-tasolla 7. Assistant professorit sijoittuvat vaati-tasolle 5–7. Aalto-yliopistossa on käytössä paikallinen palkkausjärjestelmäsopimus, ja Aalto-yliopistossa työskentelevien niin associate kuin assistant professoreiden palkkatasot poikkeavat muista yliopistoista edukseen.

Professoreiden (full) keskimääräinen palkkakehitys heikkoa

Työnantajaselvityksen mukaan yliopistojen kaikkien professoreiden kokonaispalkka nousi keskimäärin 1,6 % (mediaani 1,6 %) syyskuusta 2020 syyskuuhun 2021. Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen perusteella kaikkien palkkoja korotettiin 1.6.2021 1,1 %:n yleiskorotuksella. Vuoden 2020 järjestelyerä 0,5 % tuli voimaan 1.12.2020. Professoreiden kokonaispalkka oli työnantajaselvityksen mukaan syyskuussa 2021 vakinaisilla professoreilla (full) 7.433 euroa ja määräaikaisilla 7.068 euroa. Professoreiden osalta keskimääräinen kokonaispalkka oli 7.407 euroa.

Professoreiden (full) palkkakehitys on ollut vuosien 2013–2017 aikana heikkoa, vuonna 2018 lähes yleiskorotusten mukaista ja vuonna 2019 hiukan työehtosopimuksessa sovittuja korotuksia parempaa. Vuosi 2020 oli pohjanoteeraus. Vuonna 2021 keskimääräinen palkkakehitys oli työehtosopimuksissa sovittun tasoista. Huolestuttavaa on, että professorien palkkakehitys on vuodesta 2014 lähtien ollut heikompaa koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna.

Tutkimuslaitoksissa työskentelevien professoreiden palkka oli keskimäärin 6.990 euroa, ja se nousi 3,2 % (mediaani) edelliseen vuoteen verrattuna. Tutkimuslaitosten osalta selvityksessä on vuosittain osittain eri tutkimuslaitoksia ja havaintojen määrä poikkeaa eri vuosina. Tämä osittain selittää palkkojen nousua.

Tasa-arvotarkastelua

Naisten osuus yliopistojen full professoreista pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 33,2 % vuonna 2021. Professoriliiton tekemän professoreiden rekrytointiselvityksen (2020) mukaan professorin urapolulle hakeutuu ja valitaan miehiä naisia enemmän. Palkkaselvityksen mukaan assistant professoreista 35,3 % ja associate professoreista 37,8 % oli naisia. Naisten osuuden kasvu on pysähtynyt (full professorit) aikaisempiin vuosiin verrattuna. Sekä vakinaisten että määräaikaisten naisprofessoreiden (full) vaati-keskiarvot ja henki%-keskiarvot ovat matalampia kuin miesprofessoreiden. Palkkaero miesprofessoreiden hyväksi oli 364 euroa. Euromääräinen palkkaero kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Naisprofessorin euro on työnantajaselvityksen mukaan 95,2 senttiä. Myös professorin urapolulla olevat naispuoliset niin assistant kuin associate professorit ansaitsevat jonkin verran miehiä vähemmän.

Professoriliitto kiittää jäsenkyselyyn vastanneita jäseniä. Samoin kiitämme toimitusjohtaja Yrjö Lauhaa, yliopistotyönantajaa ja tiedot antaneita tutkimuslaitoksia hyvästä yhteistyöstä.

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja
1.4.2022

INTRODUCTION

The Finnish Union of University Professors has conducted its annual salary survey concerning professors' salaries. The material is comprised of the statistics provided by employers on the salaries paid in September 2021 to full professors, associate professors and assistant professors at universities as well as statistics provided by research institutes concerning the salaries of professors, research professors, those on the tenure track and research directors. In addition, among those Union members who were in working life in September 2021, a questionnaire survey was carried out by Yrjö Lauha, Managing Director, Focus Master Oy.

The number of full-time (full) professors was 1,931

The number of full-time (full) professors increased slightly over the year and totalled 1,931 in 2021. From November 2009 to September 2021, the number of full-time professors has decreased by 467 professors (19.5%). The proportion of fixed-term professors declined from 10% to 7% during the year. At the University of the Arts Helsinki, the share of fixed-term professors is only 6%.

A total of 835 persons in tenure track positions

In September 2021, there were 520 associate professors and 315 assistant professors (altogether 835 persons) on the tenure track for professors. The majority of them were in full-time employment relationships. Most associate professors are on job requirement level ('vaati') 7. Assistant professors are on 'vaati' levels 5–7. Aalto University has a local salary system agreement, and the salary levels of both associate and assistant professors working at Aalto University are higher than those at other universities.

Weak salary development for (full) professors on average

According to the employer survey, the total salary of all professors rose by an average of 1.6% (median 1.6%) from September 2020 to September 2021. On the basis of the universities' General Collective Agreement, all salaries were raised by a 1.1% general increase on 1 June 2021. The structural increase of 0.5% for the year 2020 entered into effect on 1 December 2020. According to the employer survey, a professor's full monthly salary in September 2021 was 7,433 euro on a permanent contract (full) and 7,068 euro on a fixed-term contract. The average full monthly salary for all professors was 7,407 euro.

The salary development of (full) professors has been weak over the years 2013–2017, nearly in keeping with the general increase in 2018 and, in the year 2019, slightly better than the increase agreed on in the collective agreement. The development in 2020 was the weakest yet. In 2021, the average salary development was at the level of the collective agreements. Concern is raised by the fact that, since 2014, the salary development of professors has lagged behind that of other teaching and research personnel.

The average monthly salary for a professor working in a research institute was 6,990 euro, with an increase of 3.2% (median) as compared to the previous year. The research institutes included in the annual surveys may be somewhat different and the number of observations varies from one year to another. This may, in part, explain the rise of salaries.

Gender equality aspects

The proportion of female professors among all (full) university professors remained unchanged and was 33.2% in 2021. According to the professor recruitment report conducted by the Finnish Union of University Professors in 2020, more men than women apply for and are chosen to the tenure track career path for professors. The salary survey showed that 35.3% of assistant professors and 37.8% of associate professors were female. The increase in the share of women (full professors) has come to a halt as compared to earlier years. The salary elements based on job requirements ('vaati') and on personal achievement ('henki') are lower among female (full) professors than among male professors, for both permanent and fixed-term contracts. The salary difference was 364 euro in favour of male professors. In euro, the salary gap grew slightly in comparison to the previous year. A female professor's euro is, according to the employer survey, 95.2 cents. Also, female assistant and associate professors in tenure-track positions earned slightly less than their male colleagues.

The Finnish Union of University Professors is grateful to all members who responded to the salary survey questionnaire. We also express our gratitude to Managing Director Yrjö Lauha as well as the universities as employer and research institutes as providers of information for their excellent co-operation.

Tarja Niemelä
Executive Director
1 April 2022

1. AINEISTON KUVAUS

Työnantajaselvityksen aineisto sisältää seuraavat tiedot:

- Yliopistokohtaiset tiedot erikseen vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien (full) osalta.
- Yliopistokohtaiset tiedot professorin urapolulla olevista.
- Kuukausipalkat eriteltyinä YPJ:n mukaisen maksussa olevan palkan (sisältäen vaati-osan ja suoritusprosentin tai vaihtoehtoisesti takuu-palkan), vaativuuslisän sekä näistä muodostuvan ns. säännöllisen työajan ansion osalta.
- Erittely akateemisen johtamisen palkkioista ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä.
- Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopisto-kohtaisesti

Palkkatiedot kohdistuvat syyskuun 2021 palkkoihin. Tietolähteenä on Sivistystyönantajat ja EK, syyskuun palkkatilasto.

Aineisto käsittää yhteensä 1931 kokoaikaisen professorin (full) palkkatiedot. Tarkastelun ulkopuolelle on rajattu osa-aikaisten professorien (full) palkkatiedot.

Työnantajaselvityksen aineistoa on kerätty vuodesta 2003 lähtien.

Työnantajien toimittama aineisto käsittää myös professorin urapolulla olevat associate ja assistant professorit. Aineisto sisältää yhteensä 793 koko-aikaista urapolulla olevaa.

Työnantajaselvityksen yhteydessä lähestyttiin myös tutkimuslaitoksia. Tutkimuslaitosten professorikohtaiset palkkatiedot ovat käytettävissä 11 tutkimuslaitoksesta yhteensä 152 kokoaikaisen professorin tai tutkimusjohtajan osalta.

Professoriliiton jäsenten palkkakysely toteutettiin sähköpostikyselynä syyskuussa 2021. Kysely kohdistettiin työssä oleville liiton jäsenille. Kyselyyn vastasi 512 jäsentä ja vastausaktiivisuus oli siten 35 %.

Jäsenten palkkakyselyn vertailukohtana toimii aikaisemmat vuosien 2002 - 2020 palkkakyselyt.

2. TYÖNANTAJASELVITYS

2.1. Full professorit

2.1.1. Professorien lukumäärät

Taulukko 1: Professorien lukumäärä yliopistoittain

YLIOPISTO	kokoaikaisten professorien lukumäärä	osa-aikaisten professorien lukumäärä	kokoaikaisten lukumäärän muutos	kokoaikaisten lukumäärän muutos
	2021	2021	2020–2021	2003–2021
Aalto-yliopisto	148	12	+15	-135
Helsingin yliopisto	434	68	+13	-36
Itä-Suomen yliopisto	224	55	+18	+11
Jyväskylän yliopisto	159	15	-4	-18
Lapin yliopisto	47	4	+2	-3
LUT-yliopisto	72	6	+4	0
Oulun yliopisto	185	40	-5	-45
Svenska handelshögskolan	25	8	-2	-1
Taideyliopisto	52	12	+3	+10
Tampereen yliopisto	229	38	+2	+21
Turun yliopisto	239	43	-3	-18
Vaasan yliopisto	39	9	-7	-11
Åbo Akademi	78	3	+3	-16
yhteensä	1931	313	+39	-326

Yliopistojen palveluksessa on 1931 kokoaikaisen professorin lisäksi 313 osa-aikaista professoria.

Jos osa-aikaisten professorien oletetaan työskentelevän 50 % täydestä työajasta, vastaa professorien työpanos yhteensä 2088 henkilötyövuotta.

Taulukko 2: Professorien lukumäärä vuosina 2003–2021

vuosi	kokoaikaisia	osa-aikaisia	yhteensä
2003	2257	211	2468
2004	2311	201	2512
2005	2318	192	2510
2006	2322	194	2516
2007	2336	205	2541
2008	2366	267	2633
2009	2398	289	2687
2010	2374	270	2644
2011	2358	309	2667
2012	2323	342	2665
2013	2267	387	2654
2014	2187	388	2575
2015	2104	379	2483
2016	2024	398	2422
2017	2002	336	2338
2018	1969	281	2250
2019	1899	299	2198
2020	1892	322	2214
2021	1931	313	2244

Taulukko 3: Professorien lukumäärän muutos 2003–2021

vuosi	kokoaikaiset professorit, lukumäärän muutos vuosittain		kaikki professorit, lukumäärän muutos vuosittain	
2003–2004	+54	+2,4 %	+44	+1,8 %
2004–2005	+7	+0,3 %	-2	-0,1 %
2005–2006	+4	+0,2 %	+6	+0,2 %
2006–2007	+14	+0,6 %	+25	+1,0 %
2007–2008	+30	+1,3 %	+92	+3,6 %
2008–2009	+32	+1,4 %	+54	+2,0 %
2009–2010	-24	-1,0 %	-43	-1,6 %
2010–2011	-16	-0,7 %	+23	+0,9 %
2011–2012	-35	-1,5 %	-2	-0,1 %
2012–2013	-56	-2,4 %	-11	-0,4 %
2013–2014	-80	-3,5 %	-79	-3,0 %
2014–2015	-83	-3,8 %	-92	-3,6 %
2015–2016	-80	-3,9 %	-61	-2,5 %
2016–2017	-25	-1,2 %	-87	-3,6 %
2017–2018	-33	-1,6 %	-88	-3,8 %
2018–2019	-70	-3,6 %	-52	-2,3 %
2019–2020	-7	-0,3 %	+16	+0,7 %
2020–2021	+39	+2,1 %	+30	+1,4 %
yhteensä 2003–2021	-326	-14,4 %	-224	-9,1 %

2.1.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain

Tarkasteluissa luvuissa 2.2–2.9 on aineisto rajattu kokoaikaisiin professoreihin.

Taulukko 4: Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain vuosina 2014–2021, järjestetty vuoden 2021 osuuden mukaan

yliopisto	määräaikaisten professorien osuus (%)						
	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Oulun yliopisto	11	15	17	20	20	27	25
Vaasan yliopisto	10	13	14	16	10	9	6
Aalto-yliopisto	9	13	15	14	16	26	23
Lapin yliopisto	9	13	9	13	21	18	26
Åbo Akademi	8	13	9	12	18	15	16
Itä-Suomen yliopisto	8	8	12	17	16	13	12
Turun yliopisto	7	10	12	15	16	17	23
Helsingin yliopisto	7	8	9	11	13	15	20
Taideyliopisto	6	55	65	72	72	74	67
Tampereen yliopisto	5	7	7	12	16	16	20
Jyväskylän yliopisto	4	4	6	10	8	9	14
Svenska handelshögskolan	4	0	4	0	0	7	4
LUT-yliopisto	3	9	7	12	20	29	26
kaikki yhteensä	7	10	12	15	17	19	21

2.1.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2021 ja palkkojen muutos

Taulukko 5: Kaikki yliopistot, vakinaisten ja määräaikaisten professorien kokonaispalkka ¹

Kokonaispalkka 2021	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
keskiarvo	7407	7433	7068
desiili 1	6194	6252	5853
alakovartiili	6664	6707	5984
mediaani	7242	7297	6487
yläkvartiili	8025	8031	7971
desiili 9	8895	8829	9321

Taulukko 6: Kokonaispalkan muutos 2020–2021, kaikki professorit ^{2 3}

Vertailu edelliseen vuoteen	muutos 2020–2021	
keskiarvon muutos	+118 €	+1,6 %
mediaanin muutos	+112 €	+1,6 %

Taulukko 7: Kokonaispalkan muutos 2020–2021 työsuhteen mukaan

vertailu edelliseen vuoteen	vakinaiset		määräaikaiset	
keskiarvon muutos	+105 €	+1,4 %	+124 €	+1,8 %

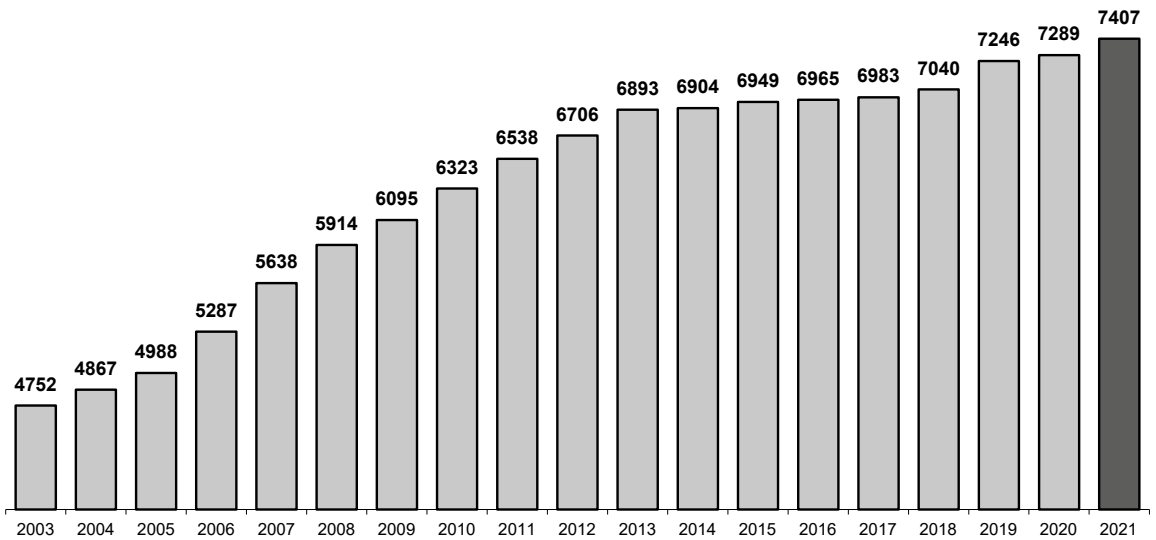
1 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta sekä akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. Säännöllisen työajan ansioon luetaan vaati- ja henki-osat, vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka.

Palkkaan ei lueta tuntiopetuspalkkioita, projektinjohtamispalkkioita eikä muita maksullisen palvelutoiminnan korvauksia, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti.

Professorin palkka saattaa vaihtoehtoisesti muodostua myös henkilökohtaisesti neuvotellusta YPJ-sopimuksen ylittävistä palkasta. n=1931.

2 Kokonaispalkan muutokseen vaikuttaa vakinaisten ja määräaikaisten professorien palkkakehityksen lisäksi vakinaisten ja määräaikaisten professorien keskinäisen suhteen muuttuminen. Esimerkiksi määräaikaisten professorien osuuden pieneneminen nostaa koko aineiston keskipalkkaa, aineiston painoutuessa paremmin palkattuihin vakinaisiin professoreihin. n₂₀₂₁=1931 ja n₂₀₂₀=1892.

3 Kokonaispalkan muutosta tarkasteltaessa tulee huomioida myös työsuhteiden kierron aiheuttama epäjatkuvuus aineistossa. Vuoden 2021 aineistossa on mukana 133 professoria, jotka eivät olleet nykyisessä tehtävässään vuotta aikaisemmin. Sivistä raportoi omissa julkaisuissaan vuosittain myös identtisten professorien palkkakehityksen, joka tyypillisesti ylittää koko professorikunnan palkkakehityksen. Tämä johtunee osin siitä, että tehtäväkierron yhteydessä aloittavien professorien palkka on alempi kuin tehtävistä luopuvien palkka.

Kuva 1. Kaikkien kokoaikaisten professorien keskipalkka 2003–2021 ⁴

Taulukko 8: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2003

vuosi	keskipalkan muutos vuosittain	
2003–2004	+115 €	+2,4 %
2004–2005	+121 €	+2,5 %
2005–2006	+299 €	+6,0 %
2006–2007	+351 €	+6,6 %
2007–2008	+276 €	+4,9 %
2008–2009	+181 €	+3,1 %
2009–2010	+228 €	+3,7 %
2010–2011	+215 €	+3,4 %
2011–2012	+168 €	+2,6 %
2012–2013	+187 €	+2,8 %
2013–2014	+11 €	+0,2 %
2014–2015	+45 €	+0,7 %
2015–2016	+16 €	+0,2 %
2016–2017	+18 €	+0,3 %
2017–2018	+57 €	+0,8 %
2018–2019	+206 €	+2,9 %
2019–2020	+43 €	+0,6 %
2020–2021	+118 €	+1,6 %
yhteensä 2003–2021	+2655 €	+55,9 %

⁴ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta.

2.1.4 Yliopistokohtaiset palkat

Taulukko 9: Yliopistokohtaiset kokonaispalkat, keskiarvot ja mediaanit, aakkosjärjestyksessä⁵

yliopisto	kaikki professorit		vakinaiset professorit		määräaikaiset professorit		erotus vakinaisten professorien hyväksi keskiarvojen erotus
	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	
Aalto-yliopisto	8634	8529	8699	8583	7955	8341	744
Helsingin yliopisto	7423	7361	7403	7346	7690	7863	-287
Itä-Suomen yliopisto	7092	6957	7162	7043	6295	6026	867
Jyväskylän yliopisto	7315	7132	7296	7092	7724	8145	-428
Lapin yliopisto	6983	6904	7077	7037	-	-	-
LUT-yliopisto	8136	8228	8182	8240	-	-	-
Oulun yliopisto	7378	7207	7429	7250	6981	6793	448
Svenska handelshögskolan	7865	7950	7822	7815	-	-	-
Taideyliopisto	6679	6702	6718	6728	-	-	-
Tampereen yliopisto	7513	7359	7552	7376	6744	6389	808
Turun yliopisto	7020	6867	7035	6875	6814	6398	222
Vaasan yliopisto	7135	7063	7203	7142	-	-	-
Åbo Akademi	7085	6968	7119	7010	-	-	-
kaikki	7407	7242	7433	7297	7068	6487	365

Professoreita työskentelee myös tutkimuslaitosten palveluksessa.⁶ Tutkimuslaitosten palveluksessa työskentelevien professorien keskipalkka on 6990 euroa ja mediaanipalkka 6999 euroa.

5 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=1931. Määräaikaisten professorien palkkatietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

6 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Geologian tutkimuskeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Maanpuolustuskorkeakoulu, Ruokavirasto, Säteilyturvakeskus, Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos, Työterveyslaitos, VATT ja VTT (yhteensä n=152). Tarkempi selvitys tutkimuslaitosten palkkauksesta on esitetty kappaleessa 2.1.10.

Taulukko 10: Yliopistot kaikkien professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ^{7,8}

yliopisto	keskiarvo		muutos		muutos	
	2021	2020 > 2021	2020 > 2021	2003 > 2021	2003 > 2021	
Aalto-yliopisto	8634	+403	+4,9 %	3896	+82,2 %	
LUT-yliopisto	8136	+89	+1,1 %	3628	+80,5 %	
Svenska handelshögskolan	7865	+179	+2,3 %	3156	+67,0 %	
Tampereen yliopisto	7513	+157	+2,1 %	2749	+57,7 %	
Helsingin yliopisto	7423	+53	+0,7 %	2556	+52,5 %	
Oulun yliopisto	7378	+121	+1,7 %	2439	+49,4 %	
Jyväskylän yliopisto	7315	+134	+1,9 %	2564	+54,0 %	
Vaasan yliopisto	7135	+220	+3,2 %	2309	+47,8 %	
Itä-Suomen yliopisto	7092	+40	+0,6 %	2590	+57,5 %	
Åbo Akademi	7085	+20	+0,3 %	2270	+47,1 %	
Turun yliopisto	7020	+103	+1,5 %	2527	+56,2 %	
Lapin yliopisto	6983	-46	-0,7 %	2264	+48,0 %	
Taideyliopisto	6679	+7	+0,1 %	2150	+47,5 %	
kaikki	7407	+118	+1,6 %	2655	+55,9 %	

Taulukko 11: Yliopistot vakinaisten professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ⁹

yliopisto	keskiarvo 2021
Aalto-yliopisto	8699
LUT-yliopisto	8182
Svenska handelshögskolan	7822
Tampereen yliopisto	7552
Oulun yliopisto	7429
Helsingin yliopisto	7403
Jyväskylän yliopisto	7296
Vaasan yliopisto	7203
Itä-Suomen yliopisto	7162
Åbo Akademi	7119
Lapin yliopisto	7077
Turun yliopisto	7035
Taideyliopisto	6718
kaikki	7496

7 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä (esimerkiksi dekaani tai laitosjohtaja) maksettavasta palkkiosta.

8 Fuusioyliopistojen vertailuluvut vuodelta 2003 on laskettu uudelleen alkuperäisestä aineistosta seuraavasti: Aalto yliopisto (vertailutiedot Helsingin kauppakorkeakoulu, Taideteollisen korkeakoulu ja Teknillinen korkeakoulu), Turun yliopisto (vertailutiedot Turun yliopisto ja Turun kauppakorkeakoulu), Taideyliopisto (vertailutiedot Sibelius-Akatemia, Kuvataideakatemia ja Teatterikorkeakoulu), Itä-Suomen yliopisto (vertailutiedot Joensuun yliopisto ja Kuopion yliopisto), Tampereen yliopisto (vertailutiedot Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto).

9 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta, akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. n=1794.

2.1.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen

Taulukko 12: Vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien kokonaispalkan muodostuminen

keskiarvot palkkanimikkeittäin	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
palkka (tehtäväkohtainen osa, henkilökohtainen osa, vaativuuslisä, suorituskorotus, takuuosa)	7220	7236	7013
akateemisen johtajan palkkio ¹⁰	161	171	39
säännöllisesti maksettavat lisät (henkilökohtainen lisä, siirtymälisä, luontoisedut) ¹¹	25	26	16
edellisistä koostuva kokonaispalkka	7407	7433	7068

Taulukko 13: Akateemisen johtajan palkkion kehittyminen vuosina 2005–2021 ¹²

ajankohta	palkkiota saavien osuus	keskimääräinen palkkio	arvio professoreille maksettavien palkkioiden summasta (euroa / kk)
2005	31 %	406	291.000
2006	30 %	431	300.000
2007	28 %	466	304.000
2008	25 %	495	292.000
2009	22 %	509	268.000
2010	19 %	637	292.000
2011	16 %	637	244.000
2012	23 %	633	332.541
2013	22 %	653	323.810
2014	21 %	701	319.805
2015	21 %	691	302.573
2016	22 %	671	302.756
2017	20 %	701	286.091
2018	20 %	746	290.259
2019	21 %	695	273.241
2020	22 %	698	275.617
2021	22 %	723	312.383

¹⁰ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹¹ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹² Vuodesta 2012 lukien aineistossa mukana kaikki yliopistot ($n_{2021}=1931$).

Nimike vaihdellut tarkastelujakson aikana (hallintotehtäväpalkkio, akateemisen johtajan palkkio, esimiespalkkio).

2.1.6. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain

Taulukko 14: Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien keskiarvot yliopistoittain vuonna 2021 ja muutos vuoteen 2020, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä¹³

yliopisto	KAIKKI PROFESSORIT			
	Vaati-keskiarvo ja muutos		Suoritus-% keskiarvo ja muutos	
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	8,84	-0,01	32,21	+0,02
Itä-Suomen yliopisto	8,79	-0,01	27,55	+0,33
Jyväskylän yliopisto	8,76	+0,17	30,44	-1,50
Lapin yliopisto	8,70	+0,02	26,50	-0,11
LUT-yliopisto	8,99	+0,06	43,64	-0,50
Oulun yliopisto	8,77	0,00	30,89	+0,03
Svenska handelshögskolan	9,24	-0,06	32,03	+0,46
Taideyliopisto	8,54	-0,03	25,08	-0,48
Tampereen yliopisto	8,96	+0,09	31,59	+2,33
Turun yliopisto	8,92	0,00	23,64	+0,53
Vaasan yliopisto	9,03	0,12	28,11	+0,90
Åbo Akademi	8,75	-0,06	30,33	+0,33
kaikki yliopistot	8,84	0,02	30,03	+0,32

¹³ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 15: Vaati-tasot yliopistoittain vuosina 2013–2021, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä. ¹⁴

yliopisto	VAATI-KESKIARVO								
	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Helsingin yliopisto	8,84	8,85	8,88	8,90	8,83	8,81	8,80	8,76	8,80
Itä-Suomen yliopisto	8,79	8,80	8,81	8,82	8,85	8,75	8,74	8,63	8,67
Jyväskylän yliopisto	8,76	8,59	8,58	8,57	8,56	8,52	8,53	8,54	8,55
Lapin yliopisto	8,70	8,68	8,69	8,59	8,57	8,62	8,57	8,58	8,60
LUT-yliopisto	8,99	8,93	8,96	8,91	9,03	9,00	9,02	8,97	8,97
Oulun yliopisto	8,77	8,77	8,80	8,72	8,77	8,70	8,73	8,68	8,67
Svenska handelshögskolan	9,24	9,30	9,36	9,22	9,18	9,15	9,04	9,12	9,17
Taideyliopisto	8,54	8,57	8,55	8,51	8,57	8,64	8,56	8,60	8,45
Tampereen yliopisto	8,96	8,87	8,89	8,83	8,80	8,76	8,73	8,70	8,68
Turun yliopisto	8,92	8,92	8,92	8,87	8,78	8,78	8,80	8,74	8,74
Vaasan yliopisto	9,03	8,91	8,83	8,76	8,77	8,85	8,98	8,91	8,88
Åbo Akademi	8,75	8,81	8,81	8,72	8,72	8,63	8,65	8,75	8,74
kaikki yliopistot	8,84	8,82	8,83	8,80	8,78	8,74	8,75	8,71	8,72

Taulukko 16: Suoritusprosentit yliopistoittain vuosina 2013–2021, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä

yliopisto	SUORITUSPROSENTTI								
	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Helsingin yliopisto	32,21	32,19	32,20	31,61	32,26	32,47	32,33	32,34	32,90
Itä-Suomen yliopisto	27,55	27,22	26,91	26,01	26,35	27,64	28,30	28,97	29,19
Jyväskylän yliopisto	30,44	31,94	31,92	31,01	31,68	32,06	32,06	31,91	32,49
Lapin yliopisto	26,50	26,61	26,78	26,33	27,14	27,16	27,14	27,07	29,12
LUT-yliopisto	43,64	44,14	44,37	41,91	40,81	40,85	41,73	40,52	40,94
Oulun yliopisto	30,89	30,86	30,94	29,92	29,97	30,12	30,23	30,56	30,93
Svenska handelshögskolan	32,03	31,57	31,86	31,20	32,49	31,87	31,74	33,30	33,70
Taideyliopisto	25,08	25,56	24,37	23,84	25,15	24,35	25,81	25,15	27,01
Tampereen yliopisto	31,59	29,26	29,51	28,57	28,73	28,48	28,70	28,27	28,84
Turun yliopisto	23,64	23,11	23,76	23,21	23,98	24,53	24,60	24,93	25,06
Vaasan yliopisto	28,11	27,21	28,27	26,55	27,48	26,01	26,76	27,83	27,40
Åbo Akademi	30,33	30,00	30,55	29,44	29,49	28,69	28,67	28,93	28,98
kaikki yliopistot	30,03	29,72	29,89	29,05	29,42	29,64	29,84	29,92	30,42

¹⁴ Aineiston n₂₀₂₁=1750, n₂₀₂₀=1725, n₂₀₁₉=1710, n₂₀₁₈=1738, n₂₀₁₇=1743, n₂₀₁₆=1739, n₂₀₁₅=1810, n₂₀₁₄=1872, n₂₀₁₃=1932. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja..

Taulukko 17: Vaati- ja suorituspörosentit yliopistoittain, eriteltynä vakinaisten ja määraaikaisten professorien osalta. ¹⁵

yliopisto	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	8,86	32,57	8,24	23,55
Itä-Suomen yliopisto	8,96	28,42	8,49	26,11
Jyväskylän yliopisto	8,76	30,57	8,50	25,83
Lapin yliopisto	8,78	27,15	8,29	22,83
LUT-yliopisto	9,13	44,01	8,95	43,53
Oulun yliopisto	8,98	31,87	8,38	28,95
Svenska handelshögskolan	9,21	32,07		
Tampereen yliopisto	8,98	31,88	8,55	25,92
Taideyliopisto	8,59	25,71	8,36	22,75
Turun yliopisto	9,05	24,86	8,55	20,43
Vaasan yliopisto	9,05	28,93	9,00	27,15
Åbo Akademi	8,81	30,64		
kaikki yliopistot	8,91	30,47	8,56	28,17

Taulukko 18: Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien muutos 2020–2021, eriteltynä vakinaisten ja määraaikaisten professorien osalta. ¹⁶

	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
muutos 2020–2021	+0,04	+0,27	+0,23	+3,32

15 Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Määraaikaisten professorien tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

16 Aineiston n₂₀₂₁=1750 ja n₂₀₂₀=1725.

Taulukko 19: Professorien sijoittuminen vaati-tasoille yliopistoittain. ¹⁷

yliopisto	vaati-taso			
	8	9	10	11
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	139	215	64	3
Itä-Suomen yliopisto	85	94	33	3
Jyväskylän yliopisto	52	92	10	2
Lapin yliopisto	21	20	5	1
LUT-yliopisto	20	35	15	2
Oulun yliopisto	62	99	19	1
Svenska handelshögskolan	4	11	10	
Tampereen yliopisto	56	128	42	2
Taideyliopisto	26	24	2	
Turun yliopisto	65	130	39	3
Vaasan yliopisto	5	28	6	
Åbo Akademi	26	45	5	1
kaikki yliopistot	561	921	250	18

¹⁷ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 20: Professorien sijoittuminen suorituskategorioihin yliopistoittain. ¹⁸

yliopisto	SUORITUSKATEGORIA			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	13	162	212	34
Itä-Suomen yliopisto	14	138	62	1
Jyväskylän yliopisto	10	76	58	12
Lapin yliopisto		37	10	
LUT-yliopisto		4	19	49
Oulun yliopisto	4	84	84	9
Taideyliopisto	7	35	10	
Svenska handelshögskolan	1	11	10	3
Tampereen yliopisto	3	98	113	14
Turun yliopisto	57	152	28	
Vaasan yliopisto	4	24	11	
Åbo Akademi	2	36	35	4
kaikki yliopistot	115	857	652	126

¹⁸ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasojakaan eikä suorituspäätöksiä.

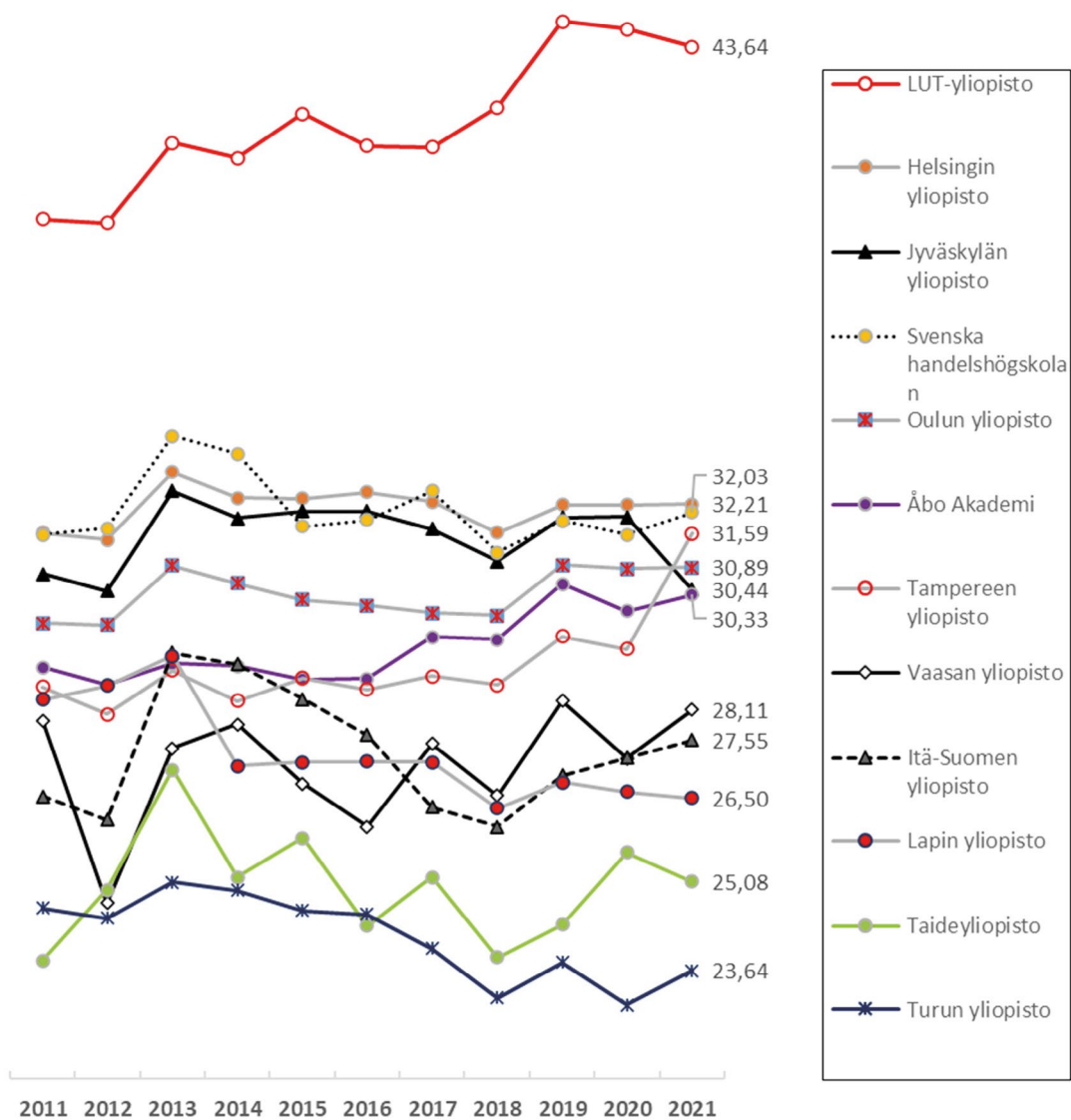
Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 - korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 - korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 - korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 - korkeintaan 50 %).

Taulukko 21: Professorien sijoittuminen suoritusasteille yliopistoittain. ¹⁹

yliopisto	SUORITUSTASO						
	7,06- 13,10%	13,11- 19,10%	19,11- 25,15%	25,16- 31,20%	31,21- 37,25%	37,26- 43,30%	43,31- 50,00%
Aalto-yliopisto							
Helsingin yliopisto	2	11	64	106	148	68	22
Itä-Suomen yliopisto	1	13	82	68	45	5	1
Jyväskylän yliopisto		10	34	50	33	23	6
Lapin yliopisto		3	18	19	7		
LUT-yliopisto				7	6	11	48
Oulun yliopisto	1	3	30	69	60	13	5
Taideyliopisto		8	22	15	5	2	
Svenska handelshögskolan		1	2	9	10	1	2
Tampereen yliopisto		3	36	62	79	39	9
Turun yliopisto	13	47	83	75	17	2	
Vaasan yliopisto		4	5	19	9	2	
Åbo Akademi		3	21	16	27	9	1
kaikki yliopistot	17	106	397	515	446	175	94

¹⁹ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

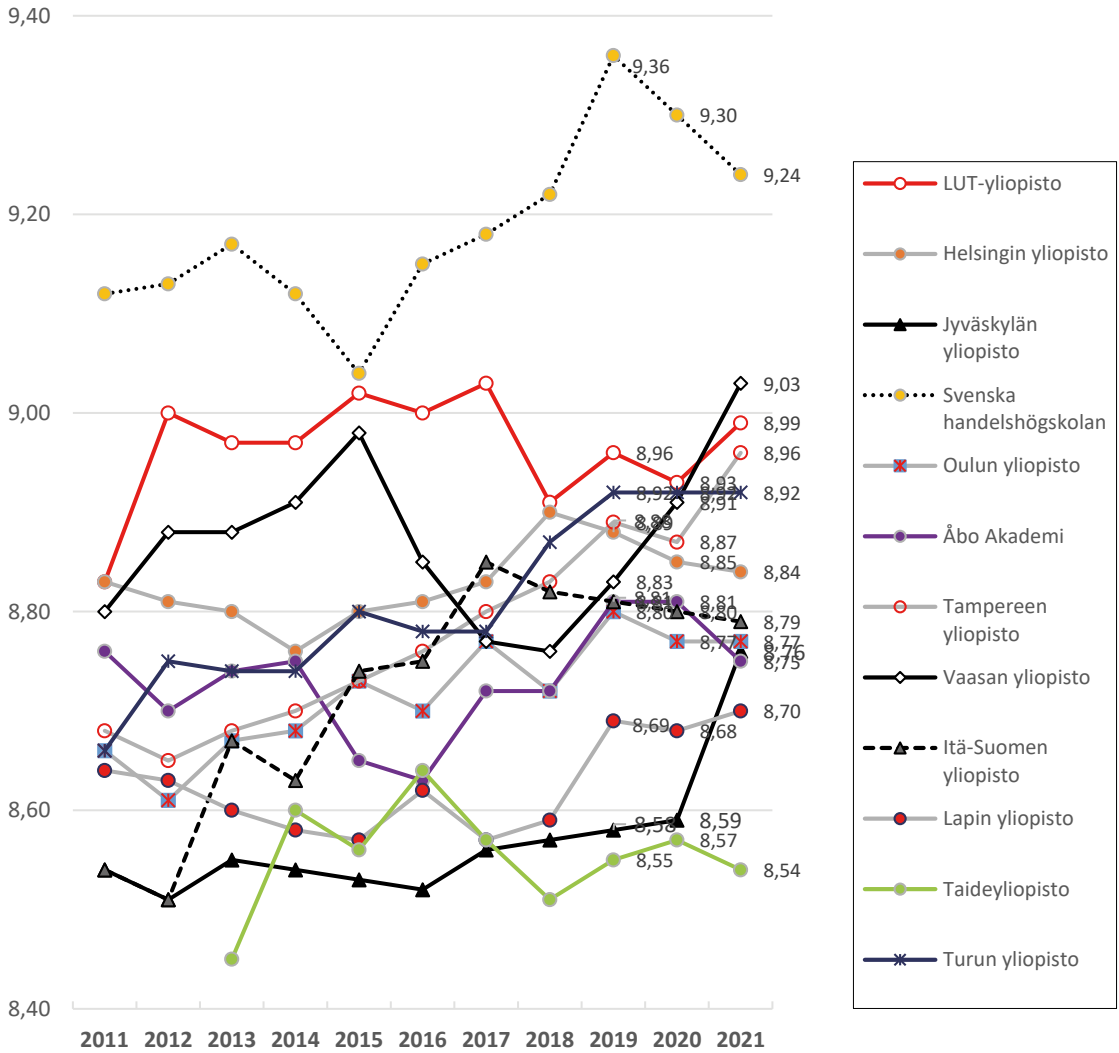
Suoritusaste on esitystapa, jossa 7 suoritusastoa vastaa aikaisemman palkkausjärjestelmän (31.12.2018 saakka) henkilotasoja 3-9 mahdollisine suorituskorotuksineen. Suoritusasteojen avulla voidaan suoritusasteita tarkemmin seurata, miten professoreiden palkat kehittyvät henkilökohtaisen suoritustason osalta palkkausjärjestelmämuutoksen myötä.

Kuva 2. Suoritusprosenttien aikasarjat 2011–2021 yliopistoittain ²⁰

²⁰ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Aikasarjat muodostettu laskemalla suoritusprosentit takautuvasti aikaisemmista henki-tasosta ja -lististä.

Kuva 3. Vaati-keskiarvojen aikasarjat 2011–2021 yliopistoittain ²¹

²¹ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasojä eikä suoritusprosentteja.

2.1.7. Professorien sijoittuminen vaati-tasolle ja suoritusprosentit

Taulukko 22: Professorien sijoittuminen vaati-tasojen ja suorituskategorioiden mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut) ²²

	SUORITUSKATEGORIA				
	I	II	III	IV	yhteensä
VAATI 8	44	315	180	22	561
VAATI 9	54	440	354	73	921
VAATI 10	16	95	110	29	250
VAATI 11	1	7	8	2	18
yhteensä	115	857	652	126	1750

Taulukko 23: Professorien sijoittuminen vaati- ja suoritustasojen mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut). ²³

	SUORITUSTASO							yhteensä
	7,06- 13,10%	13,11- 19,10%	19,11- 25,15%	25,16- 31,20%	31,21- 37,25%	37,26- 43,30%	43,31- 50,00%	
VAATI 8	1	48	148	171	136	40	17	561
VAATI 9	10	46	213	269	227	104	52	921
VAATI 10	6	11	36	68	77	29	23	250
VAATI 11		1		7	6	2	2	18
yhteensä	17	106	397	515	446	175	94	1750

22 Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 - korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 - korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 - korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 - korkeintaan 50 %).

23 Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suoritustaso on esitystapa, jossa 7 suoritustasoa vastaa aikaisemman palkkausjärjestelmän (31.12.2018 saakka) henki-tasojen 3-9 mahdollisine suoriutumiskorotuksineen. Suoritustasojen avulla voidaan suorituskategoriota tarkemmin seurata, miten professoreiden palkat kehittyvät henkilökohtaisen suoriutumisen osalta palkkausjärjestelmämuutoksen myötä.

2.1.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa

Taulukko 24: Naisten ja miesten välinen palkkaero tarkastelussa yliopistoittain. Yliopistot järjestetty palkkaeron mukaan. ²⁴

yliopisto	miehet	naiset	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2021	naisten euro 2021	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2020
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	8289	7601	688	0,917	726
Helsingin yliopisto	7513	7257	256	9,966	398
Åbo Akademi	7158	6931	227	0,968	342
Svenska handelshögskolan	7865	7864	1	1,000	293
Tampereen yliopisto	7632	7220	411	0,946	288
Vaasan yliopisto	7140	7110	30	9,996	218
Itä-Suomen yliopisto	7178	6957	221	0,969	218
Turun yliopisto	7125	6871	254	0,964	210
Jyväskylän yliopisto	7383	7177	206	0,972	188
Lapin yliopisto	6903	7033	-129	1,019	174
Oulun yliopisto	7388	7357	31	0,996	79
Aalto-yliopisto	8649	8525	124	0,986	-84
Taideyliopisto	6595	6777	-182	1,028	-87
yhteensä	7528	7164	364	0,952	345

Taulukko 25: Vaati-tasot ja suoritusprosentit sekä niiden muutos 2020–2021 sukupuolen mukaan, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta. ²⁵

yliopisto	VAKINAISET				MÄÄRÄAIKAISET			
	Vaati, keskiarvo		Suoritus-%, keskiarvo		Vaati, keskiarvo		Suoritus-%, keskiarvo	
nainen	8,80	0,00	29,08	+0,33	8,21	-0,05	22,81	-0,23
mies	8,91	+0,01	31,08	+0,15	8,56	+0,17	25,28	-1,24
kaikki professorit	8,87	0,00	30,39	+0,19	8,39	+0,06	24,09	-0,76

²⁴ Tarkastelussa kokonaispalkka.

Tarkastelu sisältää sekä vakinaiset että määräaikaiset professorit, n=1931.

Naisten euro koko aineistossa on 0,952. Vertailutieto vuodelta 2020 on 0,953.

²⁵ Aineiston n=1750. Aalto-yliopisto ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 26: Naisten ja miesten osuus eri yliopistoissa, n=1931

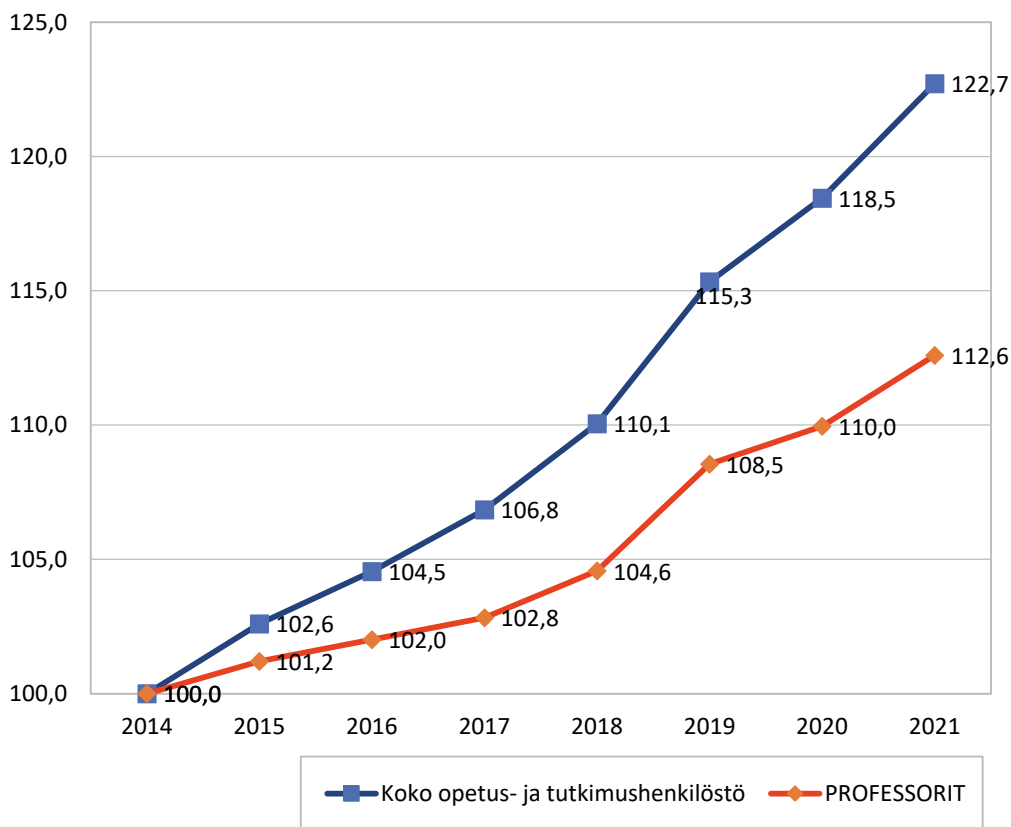
yliopisto	tilanne 2021 syyskuussa		naisten osuuden muutos	
	miehiä %	naisia %	muutos %-yksikköä 2020–2021	muutos %-yksikköä 2010–2021
Vaasan yliopisto	84,6	15,4	+1,2	-14,1
Aalto-yliopisto	87,8	12,2	-4,5	-6,0
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	77,8	22,2	+4,6	+2,5
Svenska handelshögskolan	72,0	28,0	-1,6	+7,2
Tampereen yliopisto ²⁶	71,2	28,8	+0,6	+0,6
Oulun yliopisto	68,1	31,9	-0,2	+12,9
Åbo Akademi	67,9	32,1	-0,3	+9,7
Jyväskylän yliopisto	66,7	33,3	-1,7	+1,8
Helsingin yliopisto	64,7	35,3	-0,1	+9,0
Itä-Suomen yliopisto	61,2	38,8	+4,3	+12,6
Turun yliopisto	58,6	41,4	-1,6	+12,7
Taideyliopisto	53,8	46,2	+1,3	-6,8
Lapin yliopisto	38,3	61,7	-2,7	2,4
yhteensä	66,8	33,2	0,0	+8,7

Taulukko 27: Vakinaiset ja määräaikaiset professorit sukupuolen mukaan, n=1931

sukupuoli	professorin tyyppi	
	vakainainen %	määräaikainen %
nainen	91,0	9,0
mies	93,9	6,1
kaikki professorit	92,9	7,1

²⁶ Tampereen yliopistossa ei fuusion vuoksi käytettävissä vertailutietoa vuodelta 2010.

2.1.9. Professorien palkkakehitys koko opetus- ja tutkimushenkilöstöön verrattuna

Kuva 3. Palkkakehitys 2014–2021, professorit ja koko opetus- ja tutkimushenkilöstö ²⁷

Taulukko 28. Vuosittainen palkkakehitys vuodesta 2014, identtiset henkilöt

tarkastelujakso	professorit	koko opetus- ja tutkimushenkilöstö
2014-2015	+1,2 %	+2,6 %
2015-2016	+0,8 %	+1,9 %
2016-2017	+0,8 %	+2,2 %
2017-2018	+1,7 %	+3,0 %
2018-2019	+3,8 %	+4,8 %
2019-2020	+1,3 %	+2,7 %
2020-2021	+2,4 %	+3,6 %

²⁷ Vertailukelpoiset aineistot ulottuvat vuoteen 2014, joka saa indeksiluvun 100. Perättäisten vuosien palkkakehitys perustuu ns. identtisiin aineistoihin, jolloin kahden peräkkäisen vuoden palkkoja verrataan henkilöillä, jotka olivat saman palkkausjärjestelmän piirissä molempina vuosina. Identtisyys toteutuu, vaikka henkilön työtehtävät tai työnantaja (yliopisto) vaihtuisivat. Identtisten henkilöiden osalta palkkakehitys on koko tutkimusaineistoa suotuisampaa sekä professoreiden että koko opetus- ja tutkimushenkilöstön keskuudessa.

2.1.10. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa

Taulukko 29: Tutkimuslaitosten ja yliopistojen professorien palkkavertailu ^{28 29}

palkka 2021	tutkimuslaitokset	yliopistot
keskiarvo	6990	7407
alakvartiili	6500	6664
mediaani	6999	7242
yläkvartiili	7401	8025

Taulukko 30: Tutkimuslaitoksissa työskentelevien palkkavertailua

sukupuoli	keskipalkka	mediaani
nainen	7017	7038
mies	6979	6994

palvelussuhde	keskipalkka	mediaani
toistaiseksi voimassa oleva	7144	7111
määräaikainen	6748	6829

Taulukko 31: Tutkimuslaitosten palkkojen muutos 2020–2021 ³⁰

	muutos 2020–2021	
keskiarvon muutos	+261 €	+3,9 %
mediaanin muutos	+219 €	+3,2 %

28 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Geologian tutkimuskeskus, Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Maanpuolustuskorkeakoulu, Ruokavirasto, Säteilyturvakeskus, Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos, Työterveyslaitos, VATT ja VTT (yhteensä n=152). Vertailutieto yliopistoista perustuu kappaleessa 2.1.3 esitettyihin tunnuslukuihin (kokonaispalkka) ja on laskettu kaikista yliopistoista (n=1931).

29 Täydentäviä tietoja tutkimuslaitosten toimittamasta aineistosta: Vastaaajien tehtävänimikkeitä ovat professori, tutkimusprofessori, tutkimusjohtaja ja tutkimusylijohtaja. Aineistossa toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita on 61 % ja määräaikaisia 39 %. Miesten osuus on 71 % ja naisten 29 %. Tulospalkkiota ei ole yksikään tutkimuslaitoksista maksanut vuonna 2021.

30 Vuonna 2020 mukana osittain eri tutkimuslaitokset ja poikkeava havaintojen määrä (n₂₀₂₀=150).

2.2. Professorin urapolulla olevat

2.2.1. Professorien urapolulla olevien lukumäärät

Taulukko 32. Professorin urapolun associate ja assistant professorien lukumäärä yliopistoittain ^{31 32}

yliopisto	kokoaikaisten associate professorien lukumäärä 2021	kokoaikaisten assistant professorien lukumäärä 2021	kokoaikaisten professorien urapolulla olevien lukumäärä yhteensä 2021
Aalto-yliopisto	126	91	217
Helsingin yliopisto	103	41	144
Itä-Suomen yliopisto	35	12	47
Jyväskylän yliopisto	32	26	58
Lapin yliopisto	7		7
LUT-yliopisto	17	9	26
Oulun yliopisto	32	19	51
Svenska handelshögskolan	12	15	27
Taideyliopisto			
Tampereen yliopisto	66	19	85
Turun yliopisto	40	26	66
Vaasan yliopisto	14	33	47
Åbo Akademi	14	4	18
yhteensä	498	295	793

Taulukko 33. Professorin urapolulla olevien lukumäärä 2021

vuosi	associate		assistant		yhteensä
	kokoaikaisia	osa-aikaisia	kokoaikaisia	osa-aikaisia	
2020	442	25	304	10	781
2021	498	22	295	20	835

31 Taulukossa eritelty kokoaikaiset associate ja assistant professorit, joita on yhteensä 793. Lisäksi on 42 osa-aikaista henkilöä näissä tehtävissä.

32 Associate professor -tasolle on sijoitettu seuraavat nimikkeet: associate professor, associate professor (tenure track), apulaisprofessori (toinen kausi), apulaisprofessori (II vaihe), apulaisprofessori (associate professor) sekä apulaisprofessori (LY, VY, Hanken, ISY, TAU ja LUT).
Assistant professor -tasolle on sijoitettu seuraavat nimikkeet: assistant professor (tenure track), nuorempi apulaisprofessori (tenure track), apulaisprofessori (assistant professor), yliopistotutkija (tenure track), tutkijatohtori (tenure track), apulaisprofessori (HY, ÅA, JY, TY ja Aalto) sekä tutkijatohtori (Hanken).

2.2.2. Kokonaispalkka syyskuussa 2021

Taulukko 34. Kaikki yliopistot, associate ja assistant professorien kokonaispalkka³³

kokonaispalkka 2021	associate	assistant
keskiarvo	5954	5089
desiili 1	5042	4062
alakvartiili	5365	4479
mediaani	5703	5047
yläkvartiili	6572	5659
desiili 9	7289	6200

Taulukko 35. Kokonaispalkan muutos 2020–2021, associate ja assistant

vertailu edelliseen vuoteen	associate		assistant	
keskiarvon muutos	+97 €	+1,7 %	+39 €	+0,8 %
mediaanin muutos	+62 €	+1,1 %	-68 €	-1,3 %

2.2.3. Yliopistokohtaiset palkat

Taulukko 36. Yliopistot kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä, associate³⁴

yliopisto	keskiarvo 2021	mediaani 2021
Aalto-yliopisto	7165	7001
LUT-yliopisto	6063	6058
Helsingin yliopisto	5763	5712
Lapin yliopisto	5669	5659
Svenska handelshögskolan	5582	5471
Tampereen yliopisto	5524	5454
Oulun yliopisto	5481	5486
Itä-Suomen yliopisto	5455	5285
Jyväskylän yliopisto	5413	5450
Turun yliopisto	5314	5347
Åbo Akademi	5096	5022
Vaasan yliopisto	5051	4994
Taideyliopisto		
kaikki	5954	5703

33 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta sekä akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. Säännöllisen työajan ansioon luetaan vaati- ja henki-osat, vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka.

Palkkaan ei lueta tuntiopetuspalkkioita, projektinjohtamispalkkioita eikä muita maksullisen palvelutoiminnan korvauksia, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti.

Palkka saattaa vaihtoehtoisesti muodostua myös henkilökohtaisesti neuvotellusta YPJ-sopimuksen ylittävstä palkasta. Associate n=746, assistant n=295.

34 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=498.

Taulukko 37. Yliopistot kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä, assistant ³⁵

yliopisto	keskiarvo 2021	mediaani 2021
Aalto-yliopisto	5957	5949
Helsingin yliopisto	5126	5042
Jyväskylän yliopisto	5013	4984
Tampereen yliopisto	4920	4927
Turun yliopisto	4896	4810
LUT-yliopisto	4830	4548
Oulun yliopisto	4561	4374
Itä-Suomen yliopisto	4461	4444
Svenska handelshögskolan	4426	4291
Vaasan yliopisto	3771	3802
Åbo Akademi		
Lapin yliopisto		
Taideyliopisto		
kaikki	5089	5047

2.2.4. Kokonaispalkan muodostuminen

Taulukko 38. Kokonaispalkan muodostuminen

keskiarvot palkkanimikkeittäin	associate	assistant
palkka (tehtäväkohtainen osa, henkilökohtainen osa, vaativuuslisä, suorituskorotus, takuuosa)	5862	5059
akateemisen johtajan palkkio ³⁶	67	19
säännöllisesti maksettavat lisät (henkilökohtainen lisä, siirtymälisä, luontoisedut) ³⁷	25	11
edellisistä koostuva kokonaispalkka	5954	5089

³⁵ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=295. Tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

³⁶ Associate n=498. Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota. Akateemisen johtajan palkkiota saavien osuus 12 % ja palkkio keskimäärin 535 euroa.

³⁷ Assistant n=295. Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota. Akateemisen johtajan palkkiota saavien osuus 4 % ja palkkio keskimäärin 427 euroa.

2.2.5. Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistoittain

Taulukko 39. Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien keskiarvot yliopistoittain vuonna 2021, yliopistot aakkosjärjestyksessä ³⁸

yliopisto	associate		assistant	
	vaati-keskiarvo	suoritus-% keskiarvo	vaati-keskiarvo	suoritus-% keskiarvo
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	7,01	28,81	7,00	26,75
Itä-Suomen yliopisto	7,00	30,18	5,92	26,67
Jyväskylän yliopisto	7,00	32,83	6,69	28,43
Lapin yliopisto	7,00	26,97		
LUT-yliopisto	7,00	38,06	5,67	33,99
Oulun yliopisto	7,00	34,10	6,11	27,39
Svenska handelshögskolan	7,08	32,67	5,73	29,27
Taideyliopisto				
Tampereen yliopisto	7,00	32,86	6,00	35,55
Turun yliopisto	7,00	21,22	7,00	19,53
Vaasan yliopisto	7,00	22,32	5,30	19,42
Åbo Akademi	6,93	27,59		
kaikki yliopistot	7,00	29,86	6,29	26,57

Taulukko 40. Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien muutos 2020–2021, eriteltynä associate ja assistant osalta

	associate		assistant	
	vaati, keskiarvo	suoritus-%, keskiarvo	vaati, keskiarvo	suoritus-%, keskiarvo
muutos 2020–2021	+0,00	+0,49	-0,02	+0,02

³⁸ Associate n=367 ja assistant n=204. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

Taulukko 41. Associate professorien sijoittuminen vaati-tasolle yliopistoittain ³⁹

yliopisto	vaati-taso					
	5	6	7	8	9	10
Aalto-yliopisto						
Helsingin yliopisto			102	1		
Itä-Suomen yliopisto			30			
Jyväskylän yliopisto			32			
Lapin yliopisto			7			
LUT-yliopisto			17			
Oulun yliopisto			32			
Svenska handelshögskolan			11	1		
Tampereen yliopisto			66			
Taideyliopisto						
Turun yliopisto			40			
Vaasan yliopisto			14			
Åbo Akademi		1	13			
kaikki yliopistot		1	364	2		

Taulukko 42. Assistant professorien sijoittuminen vaati-tasolle yliopistoittain ⁴⁰

yliopisto	vaati-taso					
	5	6	7	8	9	10
Aalto-yliopisto						
Helsingin yliopisto			41			
Itä-Suomen yliopisto	1	11				
Jyväskylän yliopisto		8	18			
Lapin yliopisto						
LUT-yliopisto	3	6				
Oulun yliopisto	2	13	4			
Svenska handelshögskolan	5	9	1			
Tampereen yliopisto						
Taideyliopisto		19				
Turun yliopisto			26			
Vaasan yliopisto	23	10				
Åbo Akademi			4			
kaikki yliopistot	34	76	94			

³⁹ Associate n=367. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

⁴⁰ Assistant n=204. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 43. Associate professorien sijoittuminen suorituskategoriaihin yliopistoittain ⁴¹

yliopisto	suorituskategoria			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	2	66	30	5
Itä-Suomen yliopisto	1	17	11	1
Jyväskylän yliopisto	1	10	20	1
Lapin yliopisto	1	4	2	
LUT-yliopisto		4	9	4
Oulun yliopisto		11	18	3
Taideyliopisto				
Svenska handelshögskolan	1	3	6	2
Tampereen yliopisto		23	37	6
Turun yliopisto	16	22	2	
Vaasan yliopisto	6	7	1	
Åbo Akademi		9	5	
kaikki yliopistot	28	176	141	22

Taulukko 44. Assistent professorien sijoittuminen suorituskategoriaihin yliopistoittain ⁴²

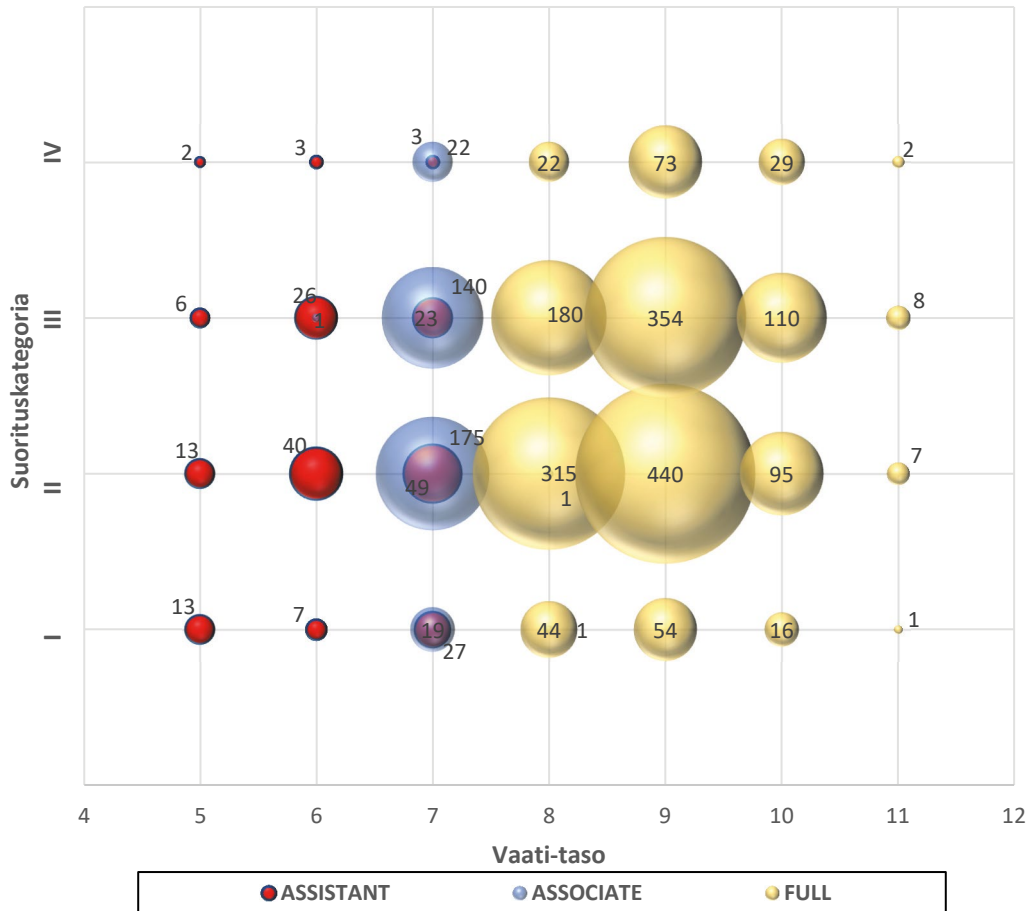
yliopisto	suorituskategoria			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	5	24	10	2
Itä-Suomen yliopisto	1	7	4	
Jyväskylän yliopisto	1	16	9	
Lapin yliopisto				
LUT-yliopisto		4	4	1
Oulun yliopisto		13	6	
Taideyliopisto				
Svenska handelshögskolan	2	6	6	1
Tampereen yliopisto		5	11	3
Turun yliopisto	13	12	1	
Vaasan yliopisto	17	15	1	
Åbo Akademi			3	1
kaikki yliopistot	39	102	55	8

41 Associate n=367. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 – korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 – korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 - korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 – korkeintaan 50 %).

42 Assistent n=204.

2.2.6. Urapolulla olevien ja full professorien vaati-tasot ja suorituskategoriat

Kuva 4. Full professorit ja professorin urapolulla olevat vaati-tason ja suorituskategorian matriisissa ⁴³

⁴³ Luvut edustavat n-lukuja. Mitä isompi ympyrä, sitä isompi on kyseiseen pisteeseen sijoittuvien henkilöiden lukumäärä.

2.2.7. Naisten ja miesten osuudet ja palkkaero

Taulukko 45. Naisten ja miesten osuus eri yliopistoissa, yliopistot aakkosjärjestyksessä ⁴⁴

yliopisto	associate, tilanne 2021 syyskuussa		assistant, tilanne 2021 syyskuussa	
	miehiä %	naisia %	miehiä %	naisia %
Aalto-yliopisto	74,6	25,4	71,4	28,6
Helsingin yliopisto	53,4	46,6	51,2	48,8
Itä-Suomen yliopisto	57,1	42,9	41,7	58,3
Jyväskylän yliopisto	46,9	53,1	53,8	46,2
Lapin yliopisto	42,9	57,1		
Lappeenrannan-Lahden tekn. yliopisto	82,4	17,6	77,8	22,2
Oulun yliopisto	62,5	37,5	84,2	15,8
Svenska handelshögskolan	41,7	58,3	60,0	40,0
Taideyliopisto				
Tampereen yliopisto	60,6	39,4	57,9	42,1
Turun yliopisto	70,0	30,0	69,2	30,8
Vaasan yliopisto	50,0	50,0	69,7	30,3
Åbo Akademi	64,3	35,7	50,0	50,0
yhteensä	62,2	37,8	64,7	35,3

Taulukko 46. Naisten ja miesten välinen palkkaero. ⁴⁵

	miehet	naiset	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2021	naisten euro 2021
associate	6017	5848	+169	0,972
assistant	5117	5037	+80	0,984

⁴⁴ Associate n=498 ja assistant n=295.

⁴⁵ Tarkastelussa kokonaispalkka. Associate n=498 ja assistant n=295.

3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE

3.1. Vastaajaprofiili

sukupuoli	%
nainen	60,7
mies	38,7
muu	0,6

ikä	%
alle 40 vuotta	3,3
40-49 vuotta	24,8
50-59 vuotta	39,8
60 vuotta tai enemmän	32,0

tieteenala	%
luonnontieteellinen	20,9
humanistinen	15,3
yhteiskuntatieteellinen	11,5
teknistieteellinen	10,8
kasvatustieteellinen	8,2
kauppatieteellinen	6,8
lääketieteellinen	5,3
maatalous-metsätieteellinen	2,9
terveystieteet	2,7
taideteollinen	2,7
oikeustieteellinen	2,2
psykologia	2,0
teologinen	1,8
kuvataide	1,6
eläinlääketieteellinen	1,2
musiikki	1,2
liikuntatieteellinen	1,0
hammaslääketieteellinen	0,8
teatteri ja tanssi	0,6
farmasia	0,4
jokin muu	0,2

työpaikka	%
Helsingin yliopisto	21,7
Turun yliopisto	12,9
Tampereen yliopisto	11,5
Itä-Suomen yliopisto	8,8
Jyväskylän yliopisto	10,0
Aalto-yliopisto	8,4
Oulun yliopisto	9,0
Åbo Akademi	5,3
Taideyliopisto	2,9
tutkimuslaitos	2,3
Lapin yliopisto	1,6
LUT-yliopisto	1,4
Vaasan yliopisto	2,3
Handelshögskolan	0,6
Maanpuolustuskorkeakoulu	0,2
muu työpaikka	1,2

työaika	%
kokoaikainen	97,1
osa-aikainen	2,7
osa-aikaeläkkeellä	0,2

työskentelyvuodet professorin, tutkimusjohtajan tai vastaavan tehtävissä	%
alle 5 vuotta	25,0
5–9 vuotta	21,4
10–19 vuotta	34,9
20 vuotta tai enemmän	18,8

palkkasopimus	%
YPJ-sopimus	94,5
henkilökohtainen sopimus	5,5

tehtävä ⁴⁶	%
professorina toistaiseksi	75,2
professorina määräaikaisesti	3,3
tenure track -järjestelmässä associate professor	11,5
tenure track -järjestelmässä assistant professor	0,8
akatemiaprofessori	1,2
päätoiminen rehtori	0,2
päätoiminen vararehtori	0,2
päätoiminen dekaani	2,1
päätoiminen tutkimusryhmän johtaja	0,6
muu päätoiminen johtaja yliopistossa	1,2
muunlaisessa tehtävässä	3,1
työ- tai virkavapaalla professorin tehtävistä	0,6

⁴⁶ Professorien palkkojen tarkastelussa kappaleissa 3.2-3.7 on aineisto rajattu siten, että mukana ovat kokoaikaiset, pysyvästi ilman aikarajoitusta professorina toimivat ja määräaikaisesti professorina toimivat jäsenet.

3.2. Palkka syyskuussa 2021

Palkkausta käsiteltäessä on tutkimusaineisto rajattu siten, että mukana ovat ainoastaan kokoaikaiset professorit. Pois on siten rajattu tenure track-järjestelmän associate ja assistant professorit, apurahalla olevat jäsenet, työvapaalla olevat professorit ja muissa kuin professorin tehtävissä toimivat jäsenet.⁴⁷

Näillä rajauksilla aineisto käsittää 388 vastaajaa.

Taulukko 47: Jäsenten palkka 2015–2021

palkka	syyskuu 2021	syyskuu 2020	syyskuu 2019	syyskuu 2018	syyskuu 2017	syyskuu 2016	syyskuu 2015
keskiarvo	7162	7046	7020	6823	6808	6786	6782
mediaani	7042	6966	6910	6790	6723	6723	6695
alakvartiili	6500	6396	6449	6270	6248	6248	6222
yläkvartiili	7707	7506	7513	7300	7286	7260	7291

Taulukko 48: Palkka syyskuussa 2021 ja muutos vuosilta 2020, 2019, 2018 ja 2017

Palkka	syyskuu 2021	muutos 2020–2021		muutos 2019–2021		muutos 2018–2021		muutos 2017–2021	
keskiarvo	7162	+116	+1,6 %	+142	+2,0 %	+339	+5,0 %	+354	+5,2 %
mediaani	7042	+76	+1,1 %	+132	+1,9 %	+252	+3,7 %	+319	+4,7 %
alakvartiili	6500	+104	+1,6 %	+51	+0,8 %	+230	+3,7 %	+252	+4,0 %
yläkvartiili	7707	+201	+2,7 %	+194	+2,6 %	+407	+5,6 %	+421	+5,8 %

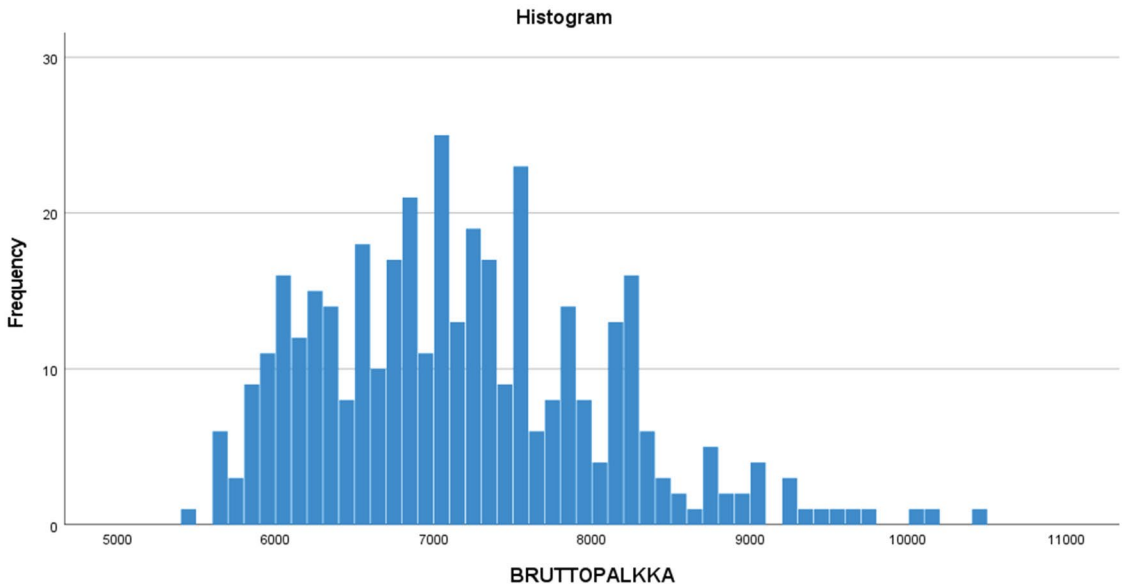
Syyskuussa 2021 oli professorien keskipalkka 7162 euroa ja mediaanipalkka 7042 euroa.

Vuoden 2020 syyskuuhun verrattuna oli syyskuun 2021 keskipalkka 116 euroa korkeampi ja mediaanipalkka 76 euroa korkeampi.

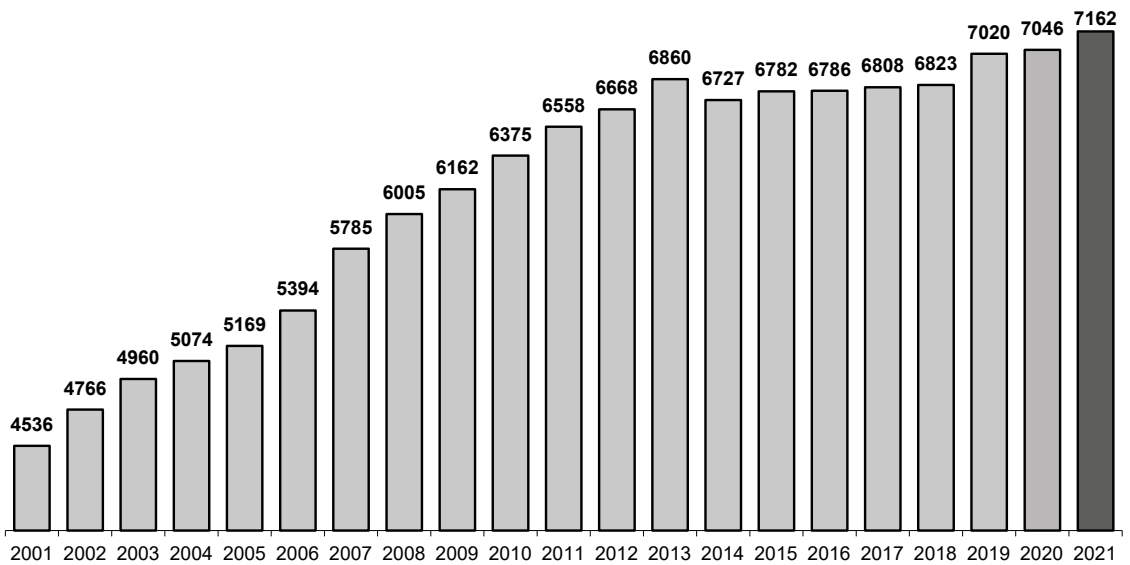
Palkkaan luetaan vaati-palkka, vaativuuslisä ja suoritusprosentti tai vaihtoehtoisesti takuupalkka. Palkkaan ei lueta akateemisen johtajan palkkioita (dekaanin tai laitosjohtajan tehtävistä)⁴⁸, tulospalkkioita (tai vastaavaa), tuntiopetuspalkkioita, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioita, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti. Tutkimuslaitoksissa työskentelevät ilmoittavat tässä oman palkkausjärjestelmänsä mukaisen palkan.

47 Tutkimusaineistosta on poistettu yksittäisiä poikkeuksellisen pieniä tai suuria palkkatietoja, jotka johtuvat vastaajan epätavallisesta työnkuvasta tai palkkatasosta.

48 Vertailtaessa jäsenkyselyä ja yliopistojen toimittamaa aineistoa tulee huomioda, että yliopistojen toimittamassa aineistossa kokonaispalkka sisältää myös palkkion akateemisen johtajan tehtävistä.

Kuva 5. Palkka syyskuussa 2021, histogrammi

Kuva 6. Keskipalkka vertailussa 2001–2021

Taulukko 49: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2001

muutos 2001–2002	+5,1 %
muutos 2002–2003	+4,1 %
muutos 2003–2004	+2,3 %
muutos 2004–2005	+1,9 %
muutos 2005–2006	+4,4 %
muutos 2006–2007	+7,2 %
muutos 2007–2008	+3,8 %
muutos 2008–2009	+2,6 %
muutos 2009–2010	+3,5 %
muutos 2010–2011	+2,9 %
muutos 2011–2012	+1,7 %
muutos 2012–2013	+2,9 %
muutos 2013–2014	-1,9 %
muutos 2014–2015	+0,8 %
muutos 2015–2016	+0,1 %
muutos 2016–2017	+0,3 %
muutos 2017–2018	+0,2 %
muutos 2018–2019	+2,9 %
muutos 2019–2020	+0,4 %
muutos 2020–2021	+1,6 %
muutos 2001–2021	+57,9 %

3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja

Taulukko 50: Työpaikkakohtaiset palkat syyskuussa 2021 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ⁴⁹

yliopisto	keskiarvo	mediaani
Aalto-yliopisto	8249	8201
LUT-yliopisto (*)	8208	8166
Tampereen yliopisto	7416	7388
Helsingin yliopisto	7260	7306
Svenska handelshögskolan (*)	7157	7157
Vaasan yliopisto (*)	7112	7251
Jyväskylän yliopisto	7098	6927
Oulun yliopisto	7034	7037
Itä-Suomen yliopisto	6956	7016
tutkimuslaitos (*)	6949	6950
Turun yliopisto	6833	6792
Åbo Akademi	6777	6808
Lapin yliopisto (*)	6756	6502
Taideyliopisto	6209	6020
kaikki vastaajat	7162	7042

Taulukko 51: Tieteenalakohtaiset palkat keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ⁵⁰

tieteenala	keskiarvo	mediaani	keskiarvon muutos 2001–2021	
teknistieteellinen	7818	7900	+3185	+68,7 %
kauppatieteellinen	7537	7300	+2879	+61,8 %
psykologia (*)	7530	7388	+3247	+75,8 %
maatalous-metsätieteellinen	7355	7416	+2974	+67,9 %
taideteollinen (*)	7337	7337	+2559	+53,6 %
eläinlääketieteellinen (*)	7325	7042	+2820	+62,6 %
hammaslääketieteellinen (*)	7160	7104	+3297	+85,3 %
luonnontieteellinen	7139	7042	+2792	+64,2 %
yhteiskuntatieteellinen	7138	6998	+2892	+68,1 %
terveystieteet (*)	7127	7125	+2104	+41,9 %
teologinen (*)	7058	7068	+2546	+56,4 %
liikuntatieteellinen (*)	7009	7009	+2620	+59,7 %
lääketieteellinen	6997	6866	+2469	+54,5 %
oikeustieteellinen (*)	6982	7042	+2395	+52,2 %
humanistinen	6971	6919	+2463	+54,6 %
kasvatustieteellinen	6871	6634	+2491	+56,9 %
teatteri ja tanssi (*)	6809	6707	+3187	+88,0 %
musiikki (*)	6582	6075	+1866	+39,6 %
farmasia (*)	6340	6340	+1475	+30,3 %
kuvataide (*)	6216	6340	+3041	+73,8 %
kaikki vastaajat	7162	7042	+2652	+58,1 %

⁴⁹ Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku <10.

⁵⁰ Tähdellä on merkitty tieteenalat, joiden n-luku vuoden 2021 aineistossa <10

Taulukko 52: Professorien palkka sukupuolen mukaan

sukupuoli	keskiarvo	mediaani
nainen	6999	6948
mies	7255	7207

Taulukko 53: Professorien palkka ikäluokan mukaan

ikä	keskiarvo	mediaani
alle 40 vuotta	6418	6592
40–49 vuotta	6825	6730
50–59 vuotta	7098	7031
vähintään 60 vuotta	7478	7389

Taulukko 54: Professorien palkka työskentelyvuosien mukaan

työskentelyvuodet	keskiarvo	mediaani
alle 5 vuotta	6327	6219
5–9 vuotta	6716	6592
10–19 vuotta	7438	7361
20 vuotta tai enemmän	7902	7855

Taulukko 55: Professorien palkka sopimustyyppin mukaan

palkkasopimus	keskiarvo	mediaani
YPJ-järjestelmän mukainen palkka	7136	7042
henkilökohtainen sopimus	8005	7867

Taulukko 56: Professorien palkka työtehtävän mukaan

työtehtävä	keskiarvo	mediaani
professorina pysyvästi ilman aikarajoitusta	7185	7074
professorina määräaikaisesti	6528	6253

3.4. Muut korvaukset ja palkkiot

Muiden palkan osien tai muotojen osalta tarkastelupohja on seuraavanlainen:

- akateemisen johtajan palkkiota (esim. dekaanin tai laitosjohtajan tehtävästä) saa 27 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 28 % ja miesten keskuudessa 27 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 99 vastaajalta)
- täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkiota (projektinjohtamiskorvausta) saa 4 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 1 % ja miesten keskuudessa 6 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 12 vastaajalta)
- tulospalkkiota, bonuspalkkiota tai kannustinpalkkiota saa 6 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 3 % ja miesten keskuudessa 8 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 22 vastaajalta)
- erilliskorvausta täydennyskoulutuksesta tai sivutoimisesta tuntiopetuksesta saa 6 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 6 % ja miesten keskuudessa 6 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 21 vastaajalta)

akateemisen johtajan palkkio syyskuussa 2021	euroa
keskiarvo	654
mediaani	515

täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamiskorvaus vuonna 2021	euroa
keskiarvo	6691
mediaani	4657

tulospalkkio, bonuspalkkio tai kannustinpalkkio vuonna 2021	euroa
keskiarvo	1885
mediaani	1500

erilliskorvaus täydennyskoulutuksesta tai sivutoimisesta tuntiopetuksesta vuonna 2021	euroa
keskiarvo	2822
mediaani	1500

Taulukko 57: Professorien kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2021

professorin kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2021	euroa
palkka, sisältäen vaati-osan, vaativuuslisän ja suoritusprosentin tai vaihtoehtoisesti takuupalkan	7162
akateemisen johtajan palkkio	178
kokonaispalkka	7340

3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain

Taulukko 58: Työpaikkakohtaiset palkat ja palkkojen muutos 2020–2021 ja 2001–2021, vuoden 2021 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä. ⁵¹

yliopisto	keskiarvo 2021	muutos 2020–2021		muutos 2001–2021	
Aalto-yliopisto	8249	+182	+2,3 %	+3581	+76,7%
LUT-yliopisto (*)	8208	-144	-1,7 %	+3390	+70,4 %
Tampereen yliopisto ⁵²	7416	+315	+4,4 %	+2925	+65,1 %
Helsingin yliopisto	7260	+173	+2,4 %	+2723	+60,0 %
Svenska handelshögskolan (*)	7159			+2575	+56,2 %
Vaasan yliopisto (*)	7112	+466	+7,0 %	+2425	+51,7 %
Jyväskylän yliopisto	7098	+145	+2,1 %	+2471	+53,4 %
Oulun yliopisto	7034	-79	-1,1 %	+2443	+53,2 %
Itä-Suomen yliopisto	6956	+3	+0,0 %	+2367	+51,6 %
tutkimuslaitos (*)	6949	+290	+4,4 %	+2446	+54,3 %
Turun yliopisto	6833	+19	+0,3 %	+2524	+58,6 %
Åbo Akademi	6777	-184	-2,6 %	+2279	+50,7 %
Lapin yliopisto (*)	6756	+250	+3,8 %	+2323	+52,4 %
Taideyliopisto	6209	-245	-3,8 %	+1635	+35,7 %
kaikki vastaajat	7162	+116	+1,6 %	+2626	+57,9 %

Vertailtaessa muutosta tulee muistaa, että yliopistokohtainen vastaajamäärä vaihtelee vuosittain ja eri ajankohtina kyselyyn ovat vastanneet eri henkilöt.

Etenkin vastaajamäärältään pienten yliopistojen kohdalla esiintyy melko suuria poikkeamia kahden peräkkäisen tutkimuksen välillä.

Tarkastelujakso 2001–2021 antaa parhaan kuvan palkkojen kehittämisestä.

⁵¹ Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku ≤10.

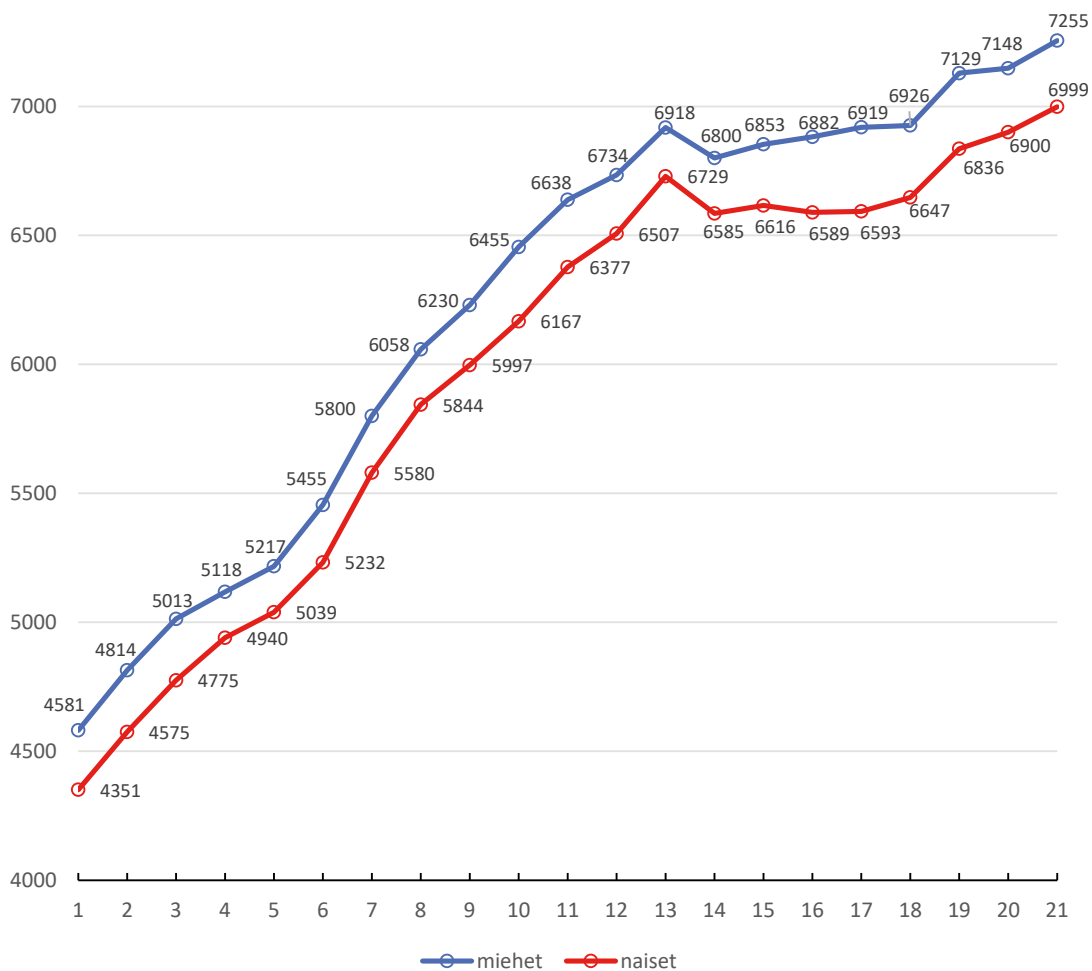
⁵² Tampereen yliopistossa palkan keskiarvo ja sen muutos vuoteen 2020 fuusion osapuolten mukaan eriteltynä:

Aikaisempi työpaikka Tampereen yliopisto, keskiarvo 7385 €, muutos +196 € (+2,7 %).

Aikaisempi työpaikka Tampereen teknillinen yliopisto, keskiarvo 7603 €, muutos +552 € (+7,8 %).

Lisäksi on fuusion jälkeen aloittaneita professoreita, joiden palkkaa ei pienen vastaajamäärän vuoksi eritellä (n<3).

3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero

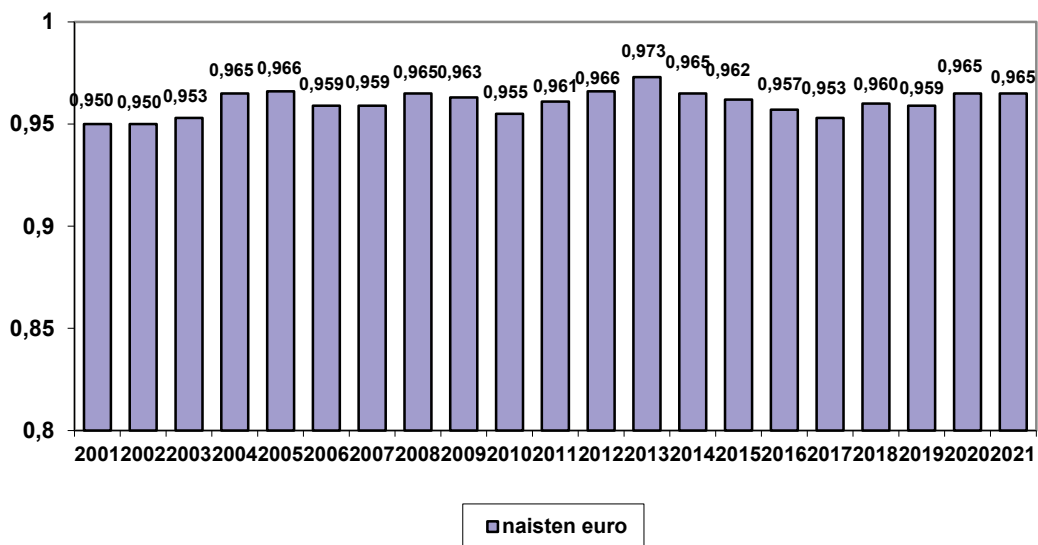

Kuva 5. Naisten ja miesten keskipalkka 2001–2021

Naisten ja miesten välinen palkkaero on nykyisin 256 euroa miesten hyväksi.

Taulukko 59: Miesten ja naisten palkka ja palkkakehitys vuodesta 2001

	miehet		naiset		palkkojen erotus miesten hyväksi
	palkka	vuosi- muutos	palkka	vuosi- muutos	
2001	4581 €		4351 €		230 €
2002	4814 €	+5,1 %	4575 €	+5,1 %	239 €
2003	5013 €	+4,1 %	4775 €	+4,4 %	238 €
2004	5118 €	+2,1 %	4940 €	+3,5 %	178 €
2005	5217 €	+1,9 %	5039 €	+2,0 %	178 €
2006	5455 €	+4,6 %	5232 €	+3,8 %	223 €
2007	5800 €	+6,3 %	5560 €	+6,3 %	240 €
2008	6058 €	+4,4 %	5844 €	+5,1 %	214 €
2009	6230 €	+2,8 %	5997 €	+2,6 %	233 €
2010	6455 €	+3,6 %	6167 €	+2,8 %	288 €
2011	6638 €	+2,8 %	6377 €	+3,4 %	261 €
2012	6734 €	+1,4 %	6507 €	+2,0 %	227 €
2013	6918 €	+2,7 %	6729 €	+3,4 %	189 €
2014	6800 €	-1,7 %	6565 €	-2,4 %	235 €
2015	6853 €	+0,8 %	6616 €	+0,8 %	237 €
2016	6882 €	+0,4 %	6589 €	-0,4 %	293 €
2017	6919 €	+0,5 %	6593 €	+0,1 %	326 €
2018	6926 €	+0,1 %	6647 €	+0,8 %	279 €
2019	7129 €	+2,9 %	6836 €	+2,8 %	293 €
2020	7148 €	+0,3 %	6900 €	+0,9 %	248 €
2021	7255 €	+1,5 %	6999 €	+1,2 %	256 €
muutos 2001–2021	+2674	+58,4 %	2648 €	+60,9 %	

Kuva 6. Naisten ja miesten välinen palkka suhteutettuna eli "naisten euro" 2001–2021 ⁵³

53 Syyskuussa 2021 naisten palkka oli 96,5 % miesten palkasta. Tarkastelu perustuu taulukon 41 mukaisiin keskipalkkoihin.

Taulukko 60: Miesten ja naisten välisen palkkaeron muodostuminen

tekijä	vaikutus palkkaeroon
Työuran pituus Miesten työurat ovat pidempiä kuin naisten. Naiset ovat toimineet professorin tai tutkimusjohtajan tehtävissä keskimäärin 10,5 vuotta ja miehet 13,6 vuotta. Regressioanalyysin mukaan jokainen kokemusvuosi nostaa palkkaa 68 euroa.	+211 euroa
Tieteenalakohtaiset erot Jäsenten palkka vaihtelee merkittävästi eri tieteenaloilla. Naisten osuus korostuu matalammin palkatuilla tieteenaloilla, miesten osuus puolestaan korkeammin palkatuilla tieteenaloilla.	+43 euroa
Henkilökohtainen palkkasopimus Henkilökohtaisiin sopimuksiin perustuvat palkat ovat YPJ-keskipalkkaa korkeampia. Naisten keskuudessa henkilökohtaisen palkkasopimuksen tehneiden osuus on 0,7 % ja miesten keskuudessa 4,7 %. Henkilökohtaisesti sovitut palkat vaihtelevat huomattavasti ja erityisesti naisten keskuudessa ne ovat huomattavasti sopimuspalkkaa korkeampia.	+2 euroa
Palkkaeroksi muodostuu miesten hyväksi	+256 euroa

3.7. Professorien sivutulot

toisen yliopiston maksamat palkkiot asiantuntijalausunnoista vuonna 2021	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo ⁵⁴	mediaani
arvioinut professorin pätevyyttä	20 %	816	614
arvioinut dosentin arvonimen myöntämistä	19 %	255	245
toiminut väitöskirjan esitarkastajana	27 %	366	350
toiminut vastaväittäjänä	21 %	452	500

työsuhteen ulkopuoliset palkkiot	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo	mediaani
kirjoituspalkkiot työsuhteen ulkopuolelta vuonna 2021 (euromääräinen tieto käytettävissä 87 vastaajalta)	21 %	1206	300

⁵⁴ Keskiarvoa ja mediaania laskettaessa aineisto rajattu suomalaisiin yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi